

Vlaams
Parlement

vergadering **C284**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 23 juni 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jelle Engelbosch aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verstrekken van informatie over de bodemkwaliteit van een bouwgrond – 2256 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over schorsings- en annulatieverzoeken tegen gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen – 2334 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact van de invoering van statiegeld op drankverpakking – 2452 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het statiegeldsysteem op eenmalige drankverpakkingen – 2514 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vastlegging van de historisch permanente graslanden – 2504 (2014-2015)	12
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verhogen van de heffingen op het storten en verbranden van afval – 2569 (2014-2015)	17
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het bestrijden van geluidsoverlast – 2604 (2014-2015)	19
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over ruimte voor ondernemen – 2613 (2014-2015)	22

VRAAG OM UITLEG van Jelle Engelbosch aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verstrekken van informatie over de bodemkwaliteit van een bouwgrond – 2256 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, bouwbedrijven vragen om een bodemsondering verplicht te maken voor de verkoop van een bouwgrond. Zij willen dat potentiële kopers beter ingelicht zijn, om te vermijden dat er onverwachte kosten gemaakt moeten worden, zoals extra fundering om een weinig stabiele ondergrond op te vangen.

Minister, u verklaarde in Het Journaal te willen onderzoeken of en hoe dit kan worden uitgewerkt, en welke rol de notaris daarin kan spelen.

Minister, het belang van een bodemsondering kan niet worden ontkend. Het is een nuttig document dat kopers kan informeren over de staat van de bodem. Maar, veel potentiële kopers zijn hier niet van op de hoogte en kennen de risico's niet.

Minister, welke initiatieven zult u nemen om hen bewust te maken van de mogelijke risico's van instabiliteit? U gaf zelf reeds aan te onderzoeken of dit via de notaris kan. Hoe ziet u dit precies? Welke engagementen neemt u hier eventueel voor?

De bouwbedrijven pleiten niet alleen voor informatieverstrekking, maar willen een verplichte bodemsondering voor verkoop. Hoe staat u tegenover zo'n verplicht attest?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik pleit niet voor een verplichting. Het zou weer een zoveelste regeltje zijn dat erbij wordt gevoegd en dat het niet makkelijker maakt op de markt.

Ik kom net van een vergadering over de bodemkwaliteit. Het kan ook nog zijn dat de grond vervuild is. Al die verplichte attesten maken het moeilijk om in de toekomst nog iets te ondernemen. Wij zijn alleszins geen pleitbezorger.

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik heb de vraag drie keer herlezen, mijn ogen uitgewreven, nog eens herlezen. Minder dan een week geleden was het kot te klein toen de vraag werd gesteld over een vrij simpel attest. Het was kafkaïaans, het ging de zaken moeilijker maken, het was totaal nutteloos, het zou kosten meebrengen, het was bullshit enzovoort. En vandaag gaat het over een attest voor onstabiele bodems.

Ik stel me eerst en vooral de vraag over hoe acuut en wijdverspreid dit probleem in Vlaanderen is. Ik ben het wel met u eens dat er problemen kunnen zijn. Maar waarom ineens die wending op minder dan een week tijd, voor een probleem dat minder acuut is dan het mobiliteitsprobleem in Vlaanderen? Voor mij is dat erg onduidelijk.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, voor alle duidelijkheid: Open Vld vraagt dit niet.

Minister, ik heb een bijkomende vraag. Hoe strookt dit volgens u met de concept-nota 'Integratie van attesten'?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, de vraag komt van de bouwsector zelf, die aangeeft dat er zich op het terrein een aantal problemen voordoen.

Mijn reactie is dat de problematiek nog niet zo goed bekend is, evenmin als de omvang. We moeten die eerst in kaart brengen en nagaan of het probleem effectief zo acuut is. Wat we wel weten, is dat een onstabiele bouwgrond voor de koper extra kosten met zich meebrengt die kunnen oplopen tot 20.000 euro. Als je zelf drie sonderingen op een bouwgrond laat uitvoeren, kost dat tussen 500 en 1000 euro. Het kan als koper dus interessant zijn om zelf een paar sonderingen uit te voeren.

Hoeveel bouwgronden er met stabiliteitsproblemen kampen, weten we niet. Ik heb gezegd dat we dit zullen opnemen in de studie die we doen rond het eengemaakte attest. Het past daar perfect in. We hebben afgesproken om een multidisciplinair onderzoek te doen naar alle verschillende soorten bestaande maar ook nieuwe attesten. Als de conclusie er is, kunnen we definitief beslissen hoe een eengemaakt attest er kan uitzien.

Op dit moment kunnen kopers perfect zelf een initiatief nemen om sonderingen uit te voeren. Er is ook al wat informatie beschikbaar in de Databank Ondergrond Vlaanderen. Als er stabiliteitsonderzoek is uitgevoerd, komt dat automatisch in de databank. Ook daar kan de koper dus wel informatie vinden over erosie, grondverschuivingsproblemen, stabiliteit, natuurlijke bodemkeringen enzovoort.

Zoals gezegd, zullen we dit opnemen in het onderzoek in uitvoering van de conceptnota 'eengemaakt attest' dat ook past in het regeerakkoord.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijnheer Ceysens, ik weet niet waar u hebt gelezen dat ik zou pleiten om dat attest verplicht te maken. Ik stel enkel aan de minister de vraag. Die vraag is bovendien al voor het voorstel van het M-attest ingediend, want ze is uitgesteld op vraag van collega Hostekint, die ook zo'n vraag had. Ik pleit nergens voor een verplichting, ik vraag enkel naar het standpunt van de minister.

Wat wel is, en dat zeg ik ook, is dat zo'n onderzoek wel nuttig kan zijn. Het verschil zit hem in wie het moet aanvragen en of het op voorhand door de verkoper moet gebeuren.

U kunt vandaag in Vlaanderen ook een onroerend goed of een grond kopen onder de opschortende voorwaarde dat indien u onderzoeken hebt uitgevoerd, de grond geschikt moet zijn voor wat u erop wilt zetten. Zo'n sondering is bovendien heel subjectief. Er is een verschil indien u er een woning op wilt zetten of een appartementsgebouw, indien u wilt bouwen met een kelder of zonder kelder. Het bodemsonderingsonderzoek is subjectief. Daarom is het volgens mij sowieso de koper die het het beste aanvraagt. Hij kan het altijd kopen onder de opschortende voorwaarde dat hij er kan bouwen wat hij er wil bouwen. Dat is het pleidooi dat ik vandaag wil houden. En daarvoor is er wel een taak weggelegd voor de notarissen, de vastgoedmakelaars en de verkopers. Zij moeten de koper

wijzen op die mogelijkheden en hem waarschuwen voor eventuele risico's. Er zijn vandaag onwetende kopers die er echt niet bijilstaan dat er een probleem zou kunnen zijn met de grond. Het lijkt me daarom nuttig dat notarissen de kopers daarover inlichten, zeggen dat ze voorzichtig moeten zijn en eerst zelf een onderzoek moeten uitvoeren.

Maar om dat voorafgaandelijk te laten doen ... U weet goed genoeg, mijnheer Ceyskens, dat wij absoluut geen pleitbezorgers zijn voor bijkomende attesten.

Minister, er bestaan in Vlaanderen al bodemgeschiktheidskaarten, maar er is geen verplichting om uitgevoerde onderzoeken erop te registreren zodat de kaart up-to-date blijft.

Kunt u initiatieven nemen om de kaarten beter bekend te maken bij de bevolking? En kunt u ervoor zorgen dat ze up-to-date blijven?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Mijnheer Engelbosch, ik hoop dat er in Vlaanderen niet veel bouwgronden even onstabiel zijn als uw vraagstelling. Volgens mij heeft uw standpunt niets te maken met het tijdstip van uw vraag. Ik heb heel duidelijk gehoord dat u tegen administratieve lasten bent.

Vandaag gaat het over bodemsondering. U hebt de minister niet nodig om een bodemsondering te laten uitvoeren. Dat kan vandaag perfect al. Ofwel vraagt u dus aan de minister om ter zake een initiatief te nemen, en dan is er een bijkomende administratieve last. Ofwel behouden we het bestaande systeem. Iedereen die twijfels heeft, kan zich informeren door een bodemsondering te laten doen. Dat lijkt me heel duidelijk.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Engelbosch, we zullen uw suggesties ook overmaken aan de bevoegde minister, de minister-president, om er werk van te maken.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Mijnheer Ceyskens, ik verzin dit niet. Ik heb deze vraag om uitleg ingediend als een reactie op een verklaring die de minister in de media heeft afgelegd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over schorsings- en annulatieverzoeken tegen gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen – 2334 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, uit een antwoord op een schriftelijke vraag van collega Vandaele leid ik af dat er momenteel nog heel wat schorsings- en annulatieverzoeken tegen GRUP's lopende zijn bij de Raad van State. Nu en dan verschijnt er ook een artikel in de krant wanneer de Raad van State weer een RUP heeft vernietigd. Dat is meestal de aanleiding is voor tal van nieuwe vragen aan uw adres, veel werk voor onze voorzitter, of speculaties over de al dan niet herneming van die planprocessen.

Ruimte Vlaanderen houdt een uitgebreid en gemakkelijk raadpleegbaar overzicht van alle goedgekeurde GRUP's bij op haar website en geeft hierbij ook duidelijk aan of een bepaald GRUP werd geschorst of vernietigd.

Ik merk echter dat nergens wordt vermeld dat tegen een bepaald GRUP een procedure hangende is bij de Raad van State. Het lijkt mij nuttig om dit net wel te doen. Stelt u zich voor dat een burger of investeerder een grond of pand wil aankopen op basis van de nieuwe bestemming in het GRUP zonder te weten dat het plan het voorwerp is van een procedure bij de Raad van State, en hij vervolgens een paar jaar later plots geconfronteerd wordt met de vernietiging. De vernietiging geldt trouwens ook voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Daar had ik onlangs met een bevriende notaris nog een gesprek over. De gemeente of de notaris zijn hiervan vaak ook niet op de hoogte, want vaak zijn ze ook geen betrokken partij.

Daar de administratie telkens een afschrift krijgt van het verzoekschrift met het oog op aanstelling van een raadsman, lijkt het mij geen grote werklast om dit ook te vermelden op de website van Ruimte Vlaanderen. Bovendien behoort dit tot de actieve openbaarheid van bestuur. Het lijkt mij bovendien wenselijk om de Vlaamse Regering ook in kennis te stellen van dergelijke procedures via een mededeling, net zoals dit ook gebeurt met beroepen en prejudiciële vragen bij het Grondwettelijk Hof omtrent de Vlaamse regelgeving.

Minister, bent u bereid om uw administratie te vragen om de informatie met betrekking tot schorsings- of annulatieverzoeken tegen gewestelijke RUP's toe te voegen aan de pagina's op de website van Ruimte Vlaanderen? Wilt u overwegen om de Vlaamse Regering in kennis te stellen van dergelijke procedures via een mededeling op de ministerraad? Ik meen, minister, dat dit twee quick wins zijn die we kunnen realiseren om extra zekerheid te geven aan kopers en investeerders van gronden.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Ik wil me graag aansluiten. Ik denk dat dit om meerdere redenen een goede suggestie is. In de eerste plaats is er natuurlijk de transparantie. Bovendien kunnen we ook de kwaliteit van de ruimtelijke planning in Vlaanderen een stuk monitoren. En misschien kunnen we een aantal mogelijke valkuilen in onze planningsprocessen eerder detecteren en er een aantal lessen uit trekken. Het idee van de heer Ronse is helemaal geen slecht idee.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, ik ben alleszins wel degelijk een pleitbezorger van actieve openbaarheid van bestuur. Ik denk toch dat we een kleine nuance moeten aanbrengen. Als er straks van elke procedure ook een melding wordt gemaakt, dan moet er toch wel heel duidelijk ingelicht worden. Als een procedure tot vernietiging van een ruimtelijk uitvoeringsplan twee tot drie jaar aansleept, zullen we dan twee tot drie jaar niets laten ondernemen? We weten toch dat heel vaak indien een bijzonder plan van aanleg (BPA) of een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt vernietigd, er meestal onmiddellijk een planproces wordt hernomen.

Ik heb er geen probleem mee dat men op een website bekendmaakt dat er eventueel een procedure, die weliswaar niet opschortend werkt, hangende is. Wanneer men echter gewoon zegt dat er een procedure loopt, dan zal dit nog meer onzekerheid teweegbrengen bij de mensen. Ik heb niets tegen bijkomende informatie maar dan moet die wel heel duidelijk zijn en moet ook duidelijk zijn wat de eventuele gevolgen zijn van een mogelijke procedure.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Op dit moment lopen er 57 procedures tegen in totaal 13 verschillende gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Dat is niet terug te vinden op de website. Uw vraag om dat op te nemen op de website en daar een overzicht van te maken, is dus terecht. Ik zal die opdracht geven aan onze diensten.

Mijnheer Ronse, u stelt ook een vraag over het actief meedelen aan de Vlaamse Regering. Daar is een verschil tussen procedures die hangende zijn bij de Raad van State en procedures die hangende zijn bij het Grondwettelijk Hof. Wat de procedures bij de Raad van State betreft, is niet bepaald dat zij worden meegedeeld aan de Vlaamse Regering. In een omzendbrief staat dat dat mogelijk is voor het Grondwettelijk Hof wanneer een lid van de regering meent dat dit politieke gevolgen heeft. U vraagt of dat ook niet mogelijk is voor de Raad van State. Ik ben geneigd om daar niet op in te gaan omdat de Raad van State zelf verplicht is om dat bekend te maken en mee te delen. Dat lijkt me voldoende om daar kennis van te nemen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, ik wil beginnen met u een bloemetje te gooien. Ik dank u dat u hierop wilt ingaan. Dat zal in elk geval voor meer rechtszekerheid zorgen. Mevrouw Peeters, wanneer dat wordt gepubliceerd op de website, betekent dat nog niet dat niemand mag investeren in het stuk grond waartegen een procedure hangende is. Die mensen zijn dan op zijn minst geïnformeerd dat daar een procedure loopt. Het risico dat ze nemen, is dat ook voor henzelf.

Mijnheer Ceyskens, het is inderdaad een belangrijk bijkomend voordeel dat op die manier een monitoring kan gebeuren. Maar aangezien de minister niet ingaat op de tweede vraag, moet de monitoring gedeeltelijk gebeuren op basis van de gegevens die op de website staan. Ik vind dat die monitoring eerder moet gebeuren bij het kabinet van de minister van Omgeving zelf. We moeten monitoren wat we inplannen en nagaan in welke mate dat ook effectief wordt uitgevoerd. Hetzelfde geldt voor procedures die lopen bij de Raad voor Vergunnings-betwistingen. Volgens nogal wat notarissen is het een probleem om iets te verkopen waartegen een procedure lopende is bij de Raad voor Vergunnings-betwistingen. Mensen hebben dat vaak niet door, en wanneer er na twee of drie jaar een vernietiging volgt, is er grote paniek.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Mijnheer Ronse, het is niet slecht dat er over gecommuniceerd wordt, maar ik blijf er wel op hameren dat het heel belangrijk is om eveneens alle nodige en nuttige informatie te publiceren. Het kan bijvoorbeeld gaan over een gedeeltelijke vernietiging, en daarover moet er dan duidelijke informatie zijn. Mensen moeten exact weten wat het voorwerp is van die vernietigingsprocedure.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik ben tevreden met uw antwoord, want dat bespaart me een schriftelijke vraag.

Mijnheer Ronse, onze administraties kunnen daar op alle beleidsniveaus iets van leren, ook het lokale en provinciale niveau, en dus niet alleen op het Vlaamse niveau.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb genoteerd dat als iets te vinden is op de website, er geen schriftelijke vragen meer over gesteld moeten worden.

Ik heb ook de vraag genoteerd om alle procedures die hangende zijn bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, op te nemen in een databank. Dat lijkt me nagenoeg onmogelijk, omdat het gaat over individuele vergunningen. Ik ben dan ook niet geneigd om daarop in te gaan. Het lijkt me ook niet zo efficiënt voor derden om dat op die manier te inventariseren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact van de invoering van statiegeld op drankverpakking – 2452 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het statiegeld-systeem op eenmalige drankverpakkingen – 2514 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik ben niet zo'n slijmbal als mijn collega, de heer Ronse, die voor de geringste toezegging van uwentwege met bloemetjes begint te gooien. Ik wens u natuurlijk alle beterschap toe met uw verstuipte hand, zodat u in de toekomst hard op de tafel kunt slaan in een aantal milieudossiers. Tenzij u nu juist harder kunt slaan, in deze toestand, mag het genezingsproces wat mij betreft nog even uitblijven.

Eind april verschenen in de media de voorlopige resultaten van een impactanalyse van de mogelijke invoering van statiegeld op plastic flesjes en blikjes. In de commissie van 21 april stelden enkele collega's vragen over de resultaten van het onderzoek.

U antwoordde toen dat de resultaten voorlopig waren en dat een klankbordgroep met de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), Fost Plus en Comeos opmerkingen had geformuleerd. U zou dus nog even wachten op het finale resultaat. Daarnaast benadrukte u ook dat het nog altijd de bedoeling is om de timing van half 2015 die werd vooropgesteld, te behouden.

Eind mei kwam dit thema opnieuw aan bod in de commissie. U antwoordde toen, en ik citeer: "Er is nog niet beslist of een statiegeld er al dan niet effectief zal komen. In het regeerakkoord is afgesproken dat we dit onderzoeken. Op basis daarvan zal het aan de regering worden voorgelegd en nadien wordt een definitieve beslissing genomen. Op basis van het rapport van de impactanalyse zal al dan niet een implementatieplan voor het invoeren van statiegeld worden opgesteld."

Nu vernemen we in verschillende kranten van 4 juni 2015 dat u de opdracht hebt gegeven om een van de mogelijke scenario's in detail uit te werken. Volgens de krantenberichten – je moet niet alles geloven wat in de kranten staat – houdt het scenario in dat er statiegeld tussen de 0,10 euro en 0,50 euro wordt geheven op alle plastic drankverpakkingen, ongeacht de grootte, en ook op alle drankblikjes.

Minister, kunt u meer duiding geven over het scenario dat nu verder wordt uitgewerkt? Worden de verschillende actoren betrokken bij de concrete uitwerking?

Binnen welke timing wilt u tot een definitief scenario komen? Is het definitieve rapport ingegaan op de bemerkingen die door de leden van de klankbordwerkgroep werden geformuleerd? Is er meer duidelijkheid over een van de heikele punten, namelijk de bezorgdheid dat de inkomsten uit het systeem mogelijk te hoog worden ingeschat, en de kosten te laag? Hoe verhoudt dat scenario, dat u verder laat verfijnen, zich tot de pmd-zak? Wordt die op termijn overbodig of niet?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, in de commissie van 26 mei zei u dat het eindrapport werd overgemaakt aan de klankbordgroep omdat overleg met de betrokken sectoren noodzakelijk is. Het definitieve rapport bevat de resultaten van de impactanalyse van het invoeren van statiegeld op eenmalige drankverpakkingen in Vlaanderen. Hierin werden een aantal verschillende scenario's onderzocht naargelang de types van verpakkingen waarop statiegeld wordt geheven en het aantal en de aard van de terugnamepunten voor statiegeldverpakkingen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan in overleg met de betrokken sectoren eventueel een concreet implementatieplan van het statiegeldsysteem worden uitgewerkt.

Naast de balans tussen kosten en opbrengsten moet, volgens het rapport, het statiegeldsysteem voldoende bijdragen tot twee doelstellingen om effectief te zijn: het verminderen van de hoeveelheid zwerfvuil en het verder sluiten van de materiaalkringlopen. Belangrijk is dus dat het statiegeldsysteem de consumenten aanzet tot het terugbrengen van de drankverpakkingen naar de terugnamepunten.

Ook al hebben we geen systeem voor statiegeldverpakkingen in Vlaanderen, toch behoren we tot de top inzake selectieve inzameling en recyclage van afval. Dit neemt niet weg dat we de uitdaging moeten aangaan en de verschillende pistes over de invoer van het statiegeldsysteem moeten onderzoeken om de inzameling en recyclage van afval verder te doen toenemen.

Minister, is er al overleg geweest met de klankbordgroep over de impactanalyse? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit overleg? Naast de impactanalyse is de praktische implementatie op het terrein belangrijk voor het welslagen van het statiegeldsysteem. Zo brengt een inzamelpunt heel wat kosten met zich mee. Is het praktisch haalbaar om het statiegeldsysteem te implementeren? Wat is de mening van de klankbordgroep? Zal het statiegeldsysteem bijdragen tot het verminderen van zwerfvuil en het verder sluiten van de materiaalkringlopen? Dat zijn twee heel belangrijke doelstellingen.

De verpakkingsector werkt aan een alternatief plan voor de bestrijding van zwerfvuil. Zijn hieromtrent al concrete voorstellen? Zo ja, wat houden die in?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord op deze vragen om uitleg. We hebben dat hier al enkele keren besproken. Ik dacht dat er in het zomerreces – eind juli, begin augustus – een beslissing zou vallen. Misschien kunt u vandaag al meer vertellen.

Minister, ik wil ook nog peilen naar wat met de blauwe zak. Er is kritiek van Fost Plus. Die zegt dat als men statiegeld vraagt op blikjes en drankverpakking, er waarschijnlijk een sterke daling komt van het gebruik van de pmd-zakken. Wat is daarvan de toekomst? Als we die enkel nog gebruiken voor het weinige resterende, dan vermoeden ze dat ze geen rendement meer zullen hebben en dat de toekomst van die zakken op de helling komt te staan. Hebt u daarover meer informatie?

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, ik ben vooral benieuwd naar het scenario uit die impactanalyse dat is gekozen om nu verder te onderzoeken. We hebben wel wat scenario's gelezen in de krant, maar ik vraag me vooral af hoe u tot de conclusie bent gekomen om dat specifieke scenario te kiezen waarvan sprake was in de krant. Is dat gebeurd in overleg met uw klankbordgroep? Welke criteria hebt u toegepast om nu specifiek voor dat scenario te kiezen, om dat verder in detail uit te werken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, geachte leden, er is inderdaad een volgende stap gezet wat het statiegeld betreft. U weet dat we een rapport hebben ontvangen met de resultaten van de studie die is uitgevoerd, en ook een advies van de OVAM. Mijnheer Beenders, daaruit bleek dat het volgende scenario eigenlijk het best implementeerbaar is in Vlaanderen. Dat is het scenario met drankverpakkingen in metaal en kunststof, dus drankblikjes en petflessen, en met 25 eurocent statiegeld. Ook wordt daarbij aan de grote distributiecentra de verplichting opgelegd om statiegeldverpakkingen terug te nemen. Kleinere verkooppunten of distributiecentra zijn daar niet toe verplicht. U weet dat de bezorgdheid ter zake wordt gedeeld in het parlement en al vaak aan bod is gekomen.

Fase drie houdt in dat dit concreet wordt uitgewerkt. Pas dan wordt definitief beslist, voor alle duidelijkheid, maar dat scenario is gekozen op basis van het advies dat we hebben ontvangen.

De klankbordgroep is betrokken bij de voorgaande fasen en zal ook verder worden betrokken, voor alle duidelijkheid. Op dit moment wordt ze ook betrokken om te bekijken wat voor haar zeker moet worden meegenomen in het uitwerken van dat gekozen scenario.

Hoe gaat het nu verder? Op 3 september wordt een eerste ontwerpversie van dat uitgewerkte implementatieplan ontvangen. Dat wordt dan ook opnieuw besproken in de klankbordgroep. Er is drie keer overlegd met de klankbordgroep tijdens fase een en twee van de impactanalyse. Ik heb dat allemaal al enigszins geschetst bij voorgaande vragen, denk ik. Tijdens een eerste overleg werden de principes voor het vastleggen van het evaluatiekader en de scenario's besproken, en tijdens het tweede overleg ook nog bijkomende vragen naar onderzoek. Een eerste ontwerpversie is ook besproken met de klankbordgroep, in april 2014. Daarna konden de leden ook nog eens opmerkingen op papier bezorgen. Die opmerkingen zijn ook meegenomen en verwerkt. Het klopt dat misschien nog niet alles is meegenomen. Men had ook nog een aantal bijkomende vragen. Dat wordt echter nu, in de volgende fase ook zeker meegenomen. Dat is net het doel van de bevraging.

Een aantal kostenposten zijn verhoogd en toegevoegd als gevolg van de opmerkingen van de leden van de klankbordgroep. Dat was, voor alle duidelijkheid, ook al zo in het eerste verslag, niet alleen nu, in fase drie. De grootteorde van de resultaten is daardoor niet wezenlijk veranderd. We hebben daadwerkelijk bijgestuurd op basis van de opmerkingen van die klankbordgroep. Een aantal kosten worden kwalitatief vermeld omdat ze niet kwantitatief kunnen worden ingeschat. Bijvoorbeeld bepaalde onzekerheden en aannames werden doorgerekend in gevoeligheidsanalyses, zowel voor de kosten als voor de opbrengsten.

Een van de gevolgen van de invoering van statiegeld is inderdaad dat er minder verpakking zal worden ingezameld via de pmd-zak. Het aandeel qua gewicht van drankverpakking in de blauwe zak bedraagt ongeveer 56,3 procent. Als het statiegeld wordt ingevoerd, zal dat dus minder zijn. Er zijn op dit moment echter

al plannen om de inhoud van die pmd-zak uit te breiden. Op dit moment lopen er al een aantal proefprojecten met de bedoeling ook ander plastic afval mee in die pmd-zak te laten gaan. Dat zal ook bij de volgende erkenning van Fost Plus zeker worden meegenomen. De praktische haalbaarheid van statiegeld hangt heel sterk af van de operationalisering van het systeem. Dat wordt nu net uitgewerkt in die volgende fase waarmee we zijn gestart.

Binnen die klankbordgroep zijn de meningen sterk verdeeld. Er zijn voor- en tegenstanders, maar dat weten we. Uit de impactanalyse blijkt dat het volume van het zwerfvuil maximaal met 40 procent kan dalen door het invoeren van statiegeld. Wat het verder sluiten van de materialenkringloop betreft, wordt er vooral voor de petfractie een verhoging van het recyclagepercentage verwacht.

De verpakkingsector heeft ook niet stilgezeten. Die heeft ook een voorstel gelanceerd voor een totaalplan voor de verbetering van de openbare netheid. Het is opgevat als een gezamenlijk plan voor de drie gewesten. Het plan gaat uit van een verantwoordelijkheid die wordt gedeeld door private en publieke partners. Het is gebaseerd op de bekende vijf pijlers die wij nu ook al toepassen: infrastructuur, participatie, sensibilisatie, handhaving en omgeving. Dat staat nu in het Vlaamse zwerfvuilbeleid dat al jaren wordt toegepast. Daarnaast worden er een aantal horizontale projecten voorgesteld, met netheidsawards, prijzen die kunnen worden uitgereikt. Ook het gebruikmaken van de digitale media om ervoor te zorgen dat er minder zwerfvuil is, is in het plan opgenomen. We kunnen natuurlijk alleen maar toejuichen dat de sector ook voorstellen doet om zwerfvuil terug te dringen. Uiteraard is dat welkom, net als alle initiatieven om zwerfvuil te verminderen. De volgende fase wordt nu verder uitgewerkt, en dan zullen we echt zwart op wit zien welke de effecten zijn, en op basis daarvan kunnen we dan ook definitief beslissen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik denk dat u een vraagje hebt overgeslagen. Is er ondertussen al meer duidelijkheid over inkomsten en uitgaven? Misschien is die er niet. Ik vernam dat dit een van de heikele punten was. Hebt u daar meer informatie over?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Er is tot nu toe al heel wat werk geleverd. De impactanalyse met betrekking tot de invoering van statiegeld op eenmalige drankverpakkingen ligt op tafel, zoals voorzien in het regeerakkoord.

De minister heeft ook duidelijk gemaakt op welke manier de klankbordgroep betrokken blijft en al betrokken geweest is bij de twee voorgaande fasen. Het is ook de bedoeling om alle actoren te blijven betrekken in het hele proces. Dat is positief.

Vandaag is het in de commissie duidelijk dat er nog een stap verder wordt gegaan en dat het advies van de OVAM werd gevolgd om scenario 5 verder uit te werken. We mogen die concrete uitwerking verwachten in de loop van september.

Minister, ik heb nog een vraag. Ik heb begrepen dat verschillende Europese landen al een systeem hebben voor retour statiegeld: Nederland, Duitsland, Denemarken, Zweden, Finland en Noorwegen. Ik ben geen specialist. Ik ken de systemen van die landen niet. Waarschijnlijk zal er wel ergens een studie bestaan over hoe het daar verloopt, wat de reacties zijn, wat de impact is op de materialenkringloop en op het zwerfvuil. Ik herhaal nog eens dat de impact op het sluiten van materialenkringlopen en op de afname van het zwerfvuil echt wel

heel substantieel is in heel dit verhaal over het invoeren van statiegeld op eenmalige drankverpakkingen.

Ik wou gewoon eens polsen of er op uw kabinet meer informatie te beschikking is over hoe het systeem verloopt en wat we kunnen leren, en wat de pluspunten zijn in andere Europese landen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, u zei daarnet terecht dat drankverpakkingen een aanzienlijk aandeel vormen van de pmd-zak. Als er een statiegeldsysteem wordt ingevoerd, dan zal het aandeel van die fractie natuurlijk dalen. U zegt dat het mogelijk is dat er een verschuiving zal zijn in de richting van andere verpakkingen. U sprak over proefprojecten. Kunt u iets meer vertellen over welke typen verpakkingen dan in het vizier komen om in de plaats ervan te komen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik heb drie bijkomende vragen genoteerd.

Mevrouw Taeldeman, in de studie die is uitgevoerd en op basis waarvan het advies werd geformuleerd, zijn systemen uit het buitenland bekeken. We hebben ze meegenomen, en ik kan ze u eventueel bezorgen, maar volgens de afspraak die we hebben gemaakt, werd de studie al aan u bezorgd. Maar goed, als iemand die nog niet heeft, dan kunnen we die zeker overmaken.

Mijnheer Vandaele, ik heb wel degelijk op die vraag geantwoord. We hebben die kostenposten bijgestuurd op basis van de bezorgdheden die er waren vanuit de verpakkingsector. Ik heb ook gezegd dat het eigenlijk de grootteorde van de resultaten niet verandert. Ik kan u ook die details bezorgen, indien u dat wenst. Er is wel degelijk rekening gehouden met de bezorgdheden die ze hebben geformuleerd.

Mijnheer Sanctorum, ik heb die vraag over de blauwe zak en de impact al eens beantwoord, twee of drie commissievergaderingen geleden. Het gaat wel degelijk over algemene plastic verpakkingen. Bijvoorbeeld het plastic dat rond de petflessen zit als u in de supermarkt een pak van zes koopt, mag nu niet in de pmd-zak. Ook plastic zakjes, botervlootjes en zo meer zullen dan eventueel wel in de pmd-zak mogen. Nu horen ze er niet in thuis. Soms belanden ze er toch in, maar dan blijft de zak staan. De vraag van de mensen is heel groot om alle plastic afval in de pmd-zak te mogen gooien. Dat lijkt handiger dan het afval apart te moeten bijhouden of bij het restafval te gooien.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vastlegging van de historisch permanente graslanden – 2504 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, ondertussen zijn we een maand na het vrij heftige debat in de plenaire vergadering over het missen van de decretaal bepaalde deadline voor de bescherming van de historische permanente poldergraslanden. Ik zou veel kunnen vertellen over wat er sinds die maand gebeurd

is, want dit dossier blijft de gemoederen beroeren. In die maand is er veel gebeurd, maar er is niet echt schot in de zaak gekomen. Dat zorgt hier en daar voor wrevel, en ik bespaar u een bloemlezing daarvan, maar zelfs heel vooraanstaande leden van de meerderheid hebben meer dan hun duit in het figuurlijke zakje gedaan.

Ik hoop dat er de voorbije maand gezocht werd naar een elegante uitkomst van het verhaal. Dat zou ook logisch lijken. Het feit dat de uitkomst tot op heden niet werd gevonden, bewijst dat de standpunten binnen de meerderheid verder uiteen liggen dan we denken. Dat baart me zorgen. We lijken andermaal in een stellingenoorlog beland te zijn tussen landbouw en natuur. Vorige week propageerde u net het omgekeerde, zoals velen onder ons. Net in het dossier over de poldergraslanden is een symbiose van natuur en landbouw best wel mogelijk.

Er is dus een maand verloren, bestuurlijk in elk geval. Ik hoop dat het niet waar is wat ik zeg en dat er toch iets gebeurd is. Als gewone parlementsleden, zeker van de oppositie, krijgen we natuurlijk niet echt een inzicht in het politieke gebeuren. Wel mochten we kennisnemen van het wetenschappelijk materiaal – ik dank u daar trouwens voor – dat aan de basis zou moeten liggen van een beslissing, als die er straks komt. Ik heb het over het advies van de verificatiecommissie voor de historische permanente graslanden (HPG). Het is een uitgebreid advies, dat verhelderend is, maar dat tegelijkertijd toch ook vragen oproept. Bij die vragen willen we toch enige verduidelijking. Dat is ook de reden voor het indienen van deze vraag om uitleg. Het is het nieuwe feit sinds de keer dat we er in de plenaire vergadering over hebben gesproken.

Ik wil om te beginnen mijn waardering uitspreken voor het werk van de verificatiecommissieleden. Het was een zware opdracht, die in een heel korte tijd moest worden afgewerkt. Dat staat een beetje haaks op de trage besluitvormingsperiode die erop volgde. De decretaal voorziene werkingstermijn van de commissie werd door de laattijdige aanstelling van de leden ervan verkort van 90 tot 37 kalenderdagen. Niettemin werd tijdig een advies uitgebracht over de ruim 2400 ingediende bezwaren. Dat is een huzarenstukje, dat mag gezegd worden, maar wellicht laat het bij hen een wrange nasmaak na: de beslissing blijft nu al langer uit dan de tijd die de leden kregen om hun advies te formuleren.

De tijdsdruk was niet het enige probleem van de commissie. Ook de timing was niet optimaal. De maanden februari en maart zijn niet de meest uitgelezen momenten om de soortenrijkdom van vegetatie op het terrein vast te stellen. Het is dan nog volop winter. De wetenschappelijke correctheid nagaan van bezwaren omtrent de al dan niet aanwezigheid van de typische vegetatie, is derhalve niet evident. Een gelijkaardig probleem doet zich voor bij de kartering 'hp met overdruk(fauna)'. Broedende weidevogels of amfibieën zul je in februari natuurlijk nog niet aantreffen.

En dan moest er van bij de start van de werkzaamheden ook juridisch nog een en ander uitgeklaard worden. Om te beginnen was er natuurlijk de definitie van het historisch permanent poldergrasland, die vatbaar is voor interpretatie. En er is het subtiele verschil in definitie die aan de graslanden wordt gegeven in enerzijds het Natuurdecreet en in anderzijds het Landschapszorgdecreet.

Vervolgens was er de onduidelijkheid over de afbakening van het werkterrein. Daar waar de commissie geacht werd zich te buigen over de poldergraslanden in de landbouwstreek 'polders', bleek er geen perfecte overlap met de voorbereidend vastgestelde kaarten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) te zijn.

Al deze zaken hebben het werk van die mensen heel erg bemoeilijkt en complex gemaakt.

De kaarten waarop de afbakeningsprocedure steunde, belichtten bovendien ook niet alle aspecten van mogelijk waardevol HPG. De cultuurhistorische waarde van

bepaalde percelen, een van de twee mogelijke voldoende redenen om tot bescherming over te gaan, werd door het INBO niet onderzocht en bijgevolg ook niet opgenomen in de afbakenende kaarten. De verificatiecommissie suggereert in het advies daarom trouwens meteen al een nieuwe afbakeningscampagne.

In de plaats van zich, zoals hun opdracht voorschreef, uitsluitend te hoeven buigen over de wetenschappelijke toetsing en beoordeling van de bezwaren, moest de commissie deze juridische kwesties eerst zo goed mogelijk proberen uit te klaren om tot een goed advies te komen.

Wanneer we de tabel bekijken met de beoordeling van de bezwaren, kunnen we vaststellen dat er heel wat bezwaren te klasseren zijn als niet ontvankelijk wegens niet perceelsgericht. Dat zijn dus algemene opmerkingen. Van de bezwaren die wel degelijk op perceelsniveau werden uitgebracht, kan er ook snel een schifting gemaakt worden. Sommige zijn eenduidig gegrond, andere eenduidig ongegrond. Blijft over een aantal percelen waarover discussie mogelijk is en blijft en waarbij nog vraagtekens staan, bijvoorbeeld bij de al dan niet aanwezige flora of fauna. Mij lijkt niets een snelle beslissing over de vastlegging, en dus over de bescherming, van de percelen waarvoor geen bezwaar werd ingediend of waarbij het bezwaar als eenduidig ongegrond wordt verklaard, in de weg te staan.

En dan moeten we het natuurlijk ook nog hebben over de percelen waarvan de commissie kon vaststellen dat ze recent werden gescheurd. Er circuleren verschillende cijfers over, dat weet u ook. Alleen op basis van de perceelsgegevens is het voor ons onmogelijk om vast te stellen waar en wanneer dat scheuren plaatsvond, maar voor de administratie valt het makkelijker te achterhalen welke de bestemming ze hadden, of ze werden gecompenseerd en of ze al dan niet enige bescherming genoten. Ik zou ervan uitgaan dat de verzamelaangifte ter zake duidelijkheid moet leveren.

Het is ook interessant om te weten wanneer deze percelen werden gescheurd. Of bepaalde landbouwers met andere woorden nog snel het zekere voor het onzekere hebben genomen door hun percelen die 'dreigden' vastgelegd te worden als HPG, definitief te verwoesten.

En hoe kunnen we ervoor zorgen dat hieraan vandaag een halt wordt toegeroepen? Het is een heikele kwestie.

Minister, erkent u dat de verificatiecommissie met handicaps aan de start kwam, zowel naar termijn en timing als naar juridische en planologische onduidelijkheden? Hoe gaat u om met de percelen waarbij de verificatiecommissie een vraagteken plaatst, ook letterlijk in de tabellen? Komt er bijkomend veldonderzoek? Komt er, zoals de commissie suggereert, een nieuwe afbakeningsronde voor cultuurhistorisch waardevolle graslanden? Komt er ook een afbakeningsronde voor waardevol grasland dat niet in de landbouwstreek 'polders' gelegen is?

Hoeveel hectare van het afgebakende gebied werd niet betwist en bij hoeveel hectare werd het bezwaar als ongegrond bestempeld door de verificatiecommissie? Het is heel erg moeilijk om die samen te tellen vanuit de tabellen in het rapport. Worden deze oppervlaktes per definitie vastgelegd als HPG?

Is er onderzoek gebeurd naar de percelen waarvan de commissie aangaf dat ze recent gescheurd zijn? Wanneer zijn ze gescheurd? Ging het hierbij al dan niet om beschermde historische graslanden in het kader van het Vegetatiebesluit? Werden er pv's opgesteld of andere maatregelen genomen of werd er gecompenseerd?

Is een tijdelijk moratorium op scheuren mogelijk in afwachting van een definitieve vastlegging? Dat lijkt me een interessante tijdelijke maatregel.

Kunt u schetsen wat de struikelblokken zijn om tot een definitieve vastlegging te komen? Erkent u dat de polarisatie tussen landbouw en natuur in het algemeen eigenlijk onnodig en misschien zelf artificieel is? Voedt u die polarisatie niet net door de beslissing voor u uit te schuiven? Wanneer mogen we een beslissing verwachten? Zal dit binnen een termijn zijn die redelijk kan genoemd worden in het kader van rechtsgeldigheid van de beslissing?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, de besprekingen die we hierover al meermaals hebben gevoerd, ook met uw voorganger, zijn al bijna even historisch aan het worden als het dossier op zich.

De afgelopen weken wordt de druk van verschillende kanten serieus opgevoerd. Ik wil er heel duidelijk over zijn dat ook Open Vld graag wil dat er heel snel wordt getrancheerd in deze zaak. We mogen zeker niet uit het oog verliezen dat het een heel moeilijke evenwichtsoefening is tussen natuur en landbouw. We zijn ons er zeker van bewust dat de nodige accuraatheid in dezen van groot belang is.

Ik wil heel graag nog even het voorstel van resolutie dat we tijdens de vorige legislatuur met Open Vld hadden ingediend als mogelijke oplossing, opnieuw op tafel leggen. Het voorstel hield rekening met het instrument van erfgoedlandschappen als beschermingstraject. Minister, ik wou dit gewoon nog even aanhalen als nuttige insteek en om misschien een hulp te zijn bij de besprekingen van dit dossier binnen de regering.

Ik wil me voor de vraagstelling beperken tot de vraag naar een stand van zaken in dit dossier. Ik meen dat het belangrijk is om als parlementsleden op de hoogte te zijn van wat er precies gaande is in dit dossier.

Ik zou willen aandringen om te waken over een sereen klimaat in dit dossier en om te streven naar maximale duidelijkheid inzake de juridische begrippen en rechtszekerheid voor iedereen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Caron, u weet dat ik net als u ongeduldig ben om een oplossing te bereiken. Ik ben er vast van overtuigd dat een duurzame oplossing mogelijk is, een oplossing die zowel voor de natuurorganisaties als voor de landbouworganisaties haalbaar is en waar ze zich allebei in kunnen vinden.

Voor de rest, voorzitter, heb ik wat ik over dit dossier te zeggen heb, al op verschillende plaatsen en momenten gezegd. Laten we hopen dat we hier snel uit geraken en dat er een robuuste beschermingsmaatregel komt die beide sectoren kan bevredigen.

Mevrouw De Vroe, u zegt dat het een ingewikkeld verhaal is. Dat is zo natuurlijk, anders zou het zo lang niet geduurd hebben. Ik maak me sterk dat hier een vergelijk mogelijk is. Wat het voorstel van resolutie betreft over erfgoedlandschappen, heb ik in het verleden al gezegd dat het een mogelijk denkspoor is, maar we starten dan met een ankerplaats, en die is niet bindend voor particulieren, alleen voor overheden. We moeten alles dan inderdaad in erfgoedlandschappen gieten via een ruimtelijk uitvoeringsplan. Het lijkt ons een veel ingewikkelder verhaal dan het op de manier te regelen die wij nu voor ogen hebben sinds de vorige regering en waar ook het openbaar onderzoek naartoe moest leiden.

Minister, ik hoop dat u op de ingeslagen weg voortwerkt en dat u er heel snel uit probeert te geraken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik denk dat de conclusie is dat iedereen in deze zaal een oplossing wil die maatschappelijk gedragen is, juridisch zeker is en evenwichtig is. Dat is belangrijk en daaraan wordt op dit ogenblik hard gewerkt.

Mijnheer Caron, uw eerste vraag gaat uit van het feit dat er heel veel tijd verloren zou zijn en dat men veel te laat gestart zou zijn. Ik wil dat met klem ontkennen. Direct na het afsluiten van het openbare onderzoek op 12 december is men begonnen, zowel het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) als het Departement Landbouw en Visserij, met het verwerken van de vele bezwaren. Het is niet zo dat men gewacht heeft tot de verificatiecommissie officieel werd aangesteld, om er werk van te maken. Alles werd al voorbereid en verwerkt zodat er geen tijd verloren is gegaan.

– De heer Bart Nevens treedt als voorzitter op.

Wel is het zo dat door de timing midden in het winterseizoen, de verificatiecommissie inderdaad niet altijd even goed de vegetatiekenmerken van de graslanden kon nagaan. Het had anderzijds ook een voordeel: het reliëf kon goed worden nagekeken.

Wat was de taak van de verificatiecommissie? Die moest voor de percelen waarvoor een bezwaar was ingediend, op het terrein nazien hoe het zat met de vegetatie en het microreliëf.

Planologisch vormde er zich ook geen probleem. De commissie boog zich over de kaart die in openbaar onderzoek is gegaan. Deze kaart had dezelfde perimeter als de kaart die het INBO had voorbereid conform het Natuurdecreet. Bij de voorbereidende kaarten van het INBO werd de perimeter van de landbouwstreek 'polders' inderdaad uitgebreid met enkele zones uit de zandstreek ter hoogte van Dudzele-Damme, Kwetshage en Meetkerke.

Er was een overlapping met het Europese richtlijngebied. De lopende afbakeningsronde is een uitvoering van het regeerakkoord. Daarin staat – ik lees het letterlijk voor: "de beschermende, bijzonder waardevolle historisch permanente kustpoldergraslanden op basis van de na het openbaar onderzoek vastgestelde kaart".

Naar aanleiding van vragen om uitleg heb ik al enkele keren gezegd dat de nieuwe cartering van de historisch permanente graslanden in de polderstreek niet bedoeld is als een instrument van handhaving. De natuurinspectie voert de taken uit op basis van de bestaande wetgeving. In het handhavingsplan zijn de poldergraslanden een van de prioriteiten. Ze voeren daar wel effectief toezicht op uit. De rapportering van de handhaving in 2014 moet nog worden bezorgd. Die is lopende, en er zijn nog geen definitieve cijfers.

Bij de totstandkoming van het wetgevend kader voor de vaststelling van de HPG is na afweging in de meerderheid beslist – ook door de Vlaamse Regering – om geen moratorium door te voeren op het scheuren van de poldergraslanden buiten de nu al bestaande bescherming.

Er wordt op dit moment hard gewerkt aan een maatschappelijk gedragen oplossing, waarbij ecologie en landbouw elkaar kunnen vinden. Dat is perfect mogelijk. Polariserend heeft in dit dossier geen enkele zin en maakt het alleen maar moeilijker om tot die evenwichtige oplossingen te komen. Ik heb gehoord dat alle aanwezige commissieleden dat ook vinden, dus maak ik me sterk dat we daaruit zullen geraken.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik zal hierover zeker nog schriftelijke vragen indienen, want op de vragen naar feitelijke gegevens hebt u niet geantwoord. Het was een zeer algemeen antwoord. Ik zal op mijn tanden bijten en mijn adem inhouden als dit de voorbode is van een snelle beslissing. Daarover wil ik positief zijn. Het gaat over mijn vragen over de hectaren van het afgebakende gebied die werden betwist. Over de gegronde of ongegronde bezwaren. Over de totalisering van de verschillende categorieën in het verificatierapport. Dat was mijn vraag, maar ik zal die schriftelijk stellen, als u dat liever wilt, minister.

Op de andere aspecten hebt u geantwoord, waarvoor dank. Ik hoop dat er een snelle oplossing komt. Ik vroeg ook wanneer u dit verwacht, maar dat laat u in het midden. Er zijn toch al veel gesprekken geweest, waar hapert het dan nog? Waarom blijft de definitieve beslissing uit? Wat is het knelpunt? U hoeft me geen inkijk te geven in politiek gevoelige zaken, maar in algemene termen: waar ligt de knoop van het probleem?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, het is inderdaad belangrijk om tot een maatschappelijk gedragen oplossing te komen. Ik wens u daar veel succes mee. Ik hoop dat we spoedig in blijdschap zullen zijn als die oplossing is gevonden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Caron, er zijn twee zaken waarover we moeten waken dat ze tot een oplossing komen. Het moet juridisch correct zijn wat we doen. Om dat voldoende uit te klaren, is nog wat tijd nodig. Iedereen is ervan overtuigd dat we die poldergraslanden moeten beschermen, maar dat we ook rekening moeten houden met de economische realiteit op het terrein. Dat is een evenwichtsoefening die soms wat afweging vraagt. We moeten uitzoeken hoe we dat op de beste manier kunnen doen. Eigenlijk kun je wat op tafel ligt en wat er wordt besproken, tot die zaken herleiden. Dat zijn de knelpunten, maar we hebben de wil en de intentie om daaruit te geraken.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik kijk ernaar uit. Uw minister-president heeft op een van de vorige plenaire vergaderingen gezegd dat er binnen enkele weken een oplossing te verwachten is. We duimen dus dat die oplossing er binnen enkele weken is. Het zou toch mooi zijn dat het voor het reces kan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verhogen van de heffingen op het storten en verbranden van afval – 2569 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, de afvalverwerkende bedrijven maken zich zorgen over de sterk verhoogde afvalheffingen, zoals ingeschreven in het programmadecreet. Dat heb ik al even aangehaald tijdens de bespreking van het programmadecreet. Die stijgen naar een factor 1,5. Dat is dus een verhoging met 50 procent. De heffing voor verbranding, die nu 8 euro bedraagt, zal een verhoging van 4 euro kennen. Maar een storthedding van 75 euro voor brandbaar materiaal zal daardoor maar liefst met 37,5 euro stijgen. Die cijfers zijn dus nog veel indrukwekkender.

De stijging gaat gepaard met een aantal andere maatregelen. Zo wordt de compensatiefactor van 0,7 afgeschaft. Privaatrechtelijke bedrijven mochten deze factor toepassen om hun fiscaal nadeel tegenover de intercommunales op te vangen. Die waren immers vrijgesteld van vennootschapsbelasting, maar het is de bedoeling dat dit in de toekomst niet langer zo zal zijn.

De genoemde bedrijven stellen dat de verhoogde fiscale druk vanaf 1 juli zal worden doorgerekend in de prijzen aan klanten. Ze stellen dat de tariefverhoging een budgettaire maatregel zonder ecologische of economische motivering is. Zo pleit de federatie van Belgische milieubedrijven (FEBEM) voor meer sturende heffingen en wil ze dat de opbrengsten worden geïnvesteerd in de uitbouw van een circulaire economie in Vlaanderen.

Minister, vreest u niet dat de verhoogde heffingen op het storten zullen zorgen voor ontwijkgedrag waarbij afvalstoffen zullen verdwijnen naar andere gewesten of landen, of zullen worden gemengd? Sommige afvalstromen komen van buiten Vlaanderen. Kan de verhoging van de Vlaamse heffing ervoor zorgen dat die afvalstoffen een andere richting uitgaan, dat ze niet meer bij ons terecht komen, met gevolgen voor de inkomsten? Wat kunnen de gevolgen zijn voor de kmo's? Dat houden we toch altijd in het achterhoofd. Zullen de verhoogde tarieven, als ze worden doorgerekend aan de kmo's, daar niet voor een groot probleem zorgen?

Dan is er ook de vennootschapsbelasting. Het is de bedoeling dat de federale overheid de intercommunales voor hun winstgevende activiteiten niet langer vrijstelt van vennootschapsbelasting. Toch horen we in de sector, met name bij FEBEM, dat er misschien toch achterdeurtjes zullen blijven, en dat er toch nog mogelijkheden zijn dat de intercommunales de vennootschapsbelasting ontwijken. Als dat gebeurt, zijn wij de pineut, want dan zijn we onze 0,7-compensatiefactor kwijt en blijven we het kneusje in dit verhaal.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De Vlaamse Regering heeft dat inderdaad beslist. We hebben dat hier besproken naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2015, die in de commissie is goedgekeurd en volgende week wordt besproken in de plenaire vergadering. Die maatregel past perfect binnen het duurzaam materialenbeleid, waarin we aanmoedigen dat zo veel mogelijk materiaal opnieuw wordt gebruikt, en niet wordt gestort en verbrand.

We hebben de tarieven voor het storten en verbranden van afval verhoogd om zo bedrijven te ontmoedigen te storten en te verbranden, maar wel materiaal te hergebruiken. Het is een perfecte uitvoering van het duurzaam materialenbeleid en het vermijden van het storten van afval.

De verhoogde heffing bij uitvoer geldt op dezelfde wijze als voor afval dat in het Vlaamse Gewest wordt verwerkt. Het is niet mogelijk om aan die heffing te ontsnappen door het afval uit te voeren naar een ander gewest. De uitvoer van dat afval wordt ook streng gecontroleerd door de OVAM.

Het wegmengen van afvalstoffen in partijen bestemd voor recyclage, is zeker niet evident. Bedrijven die gerecycleerde afvalstoffen gebruiken als grondstof, eisen een onberispelijke kwaliteit. Die wordt verzekerd door een kwaliteitsborgingssysteem, dat wettelijk is vastgelegd in VLAREMA. De verhoging van de Vlaamse milieuheffing is ook van toepassing in geval van invoer van afvalstoffen. De OVAM is ook daar de controle-instantie.

Dat kan inderdaad worden doorgerekend naar de producent. Die doorrekening spoort volledig met het principe van de vervuiler betaalt, en moet ertoe aanzetten dat minder afvalstoffen worden geproduceerd, en dat men van bij de

productie meteen nadenkt hoe we iets kunnen hergebruiken en als nieuwe grondstof hanteren.

Alle betrokken intercommunales passen sinds 2015 de 0,7-compensatiefactor toe. Ze gaan er dus zelf van uit dat ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting. De maatregel om intercommunales aan de vennootschapsbelasting te onderwerpen, werd doorgevoerd om een gelijk speelveld te verzekeren voor iedereen.

Aangezien alle intercommunales de compensatiefactor toepassen, heeft het afschaffen ervan geen ongelijkheid tot gevolg. Als er nog een ongelijk speelveld zou zijn, is dat niet het gevolg van het afschaffen van die compensatiefactor, maar eventueel van de vennootschapsbelasting. De wetgeving inzake de vennootschapsbelasting behoort tot de bevoegdheid van de federale minister bevoegd voor financiën. We passen hier consequent het principe toe van de vervuiler betaalt en ook het duurzaam materialenbeleid. We willen echt een halt toeroepen aan het verbranden en het storten van afval, en daar zijn we bijzonder consequent in. De Vlaamse Regering heeft dat zo beslist en we hebben dat besproken bij de begrotingsaanpassing.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u hebt gelijk dat deze beslissing was en is gedragen door de regering, en dat die past in de logica van het Materialendecreet en al wat daarbij hoort.

Mijn bezorgdheid gold inderdaad het gelijke speelveld. U zegt dat u erop toeziet dat dat er inderdaad is. Dat is een geruststelling. Mijn bezorgdheid geldt ook het vermijden van afvaltoerisme, om het maar zo te noemen. U zegt dat uitvoeren naar een ander gewest eigenlijk niet kan. Ik dacht dat als je het uitvoert naar een ander gewest, bijvoorbeeld Wallonië, en het daar verbrandt, het Vlaams afval blijft. Dan blijft het onderhevig aan de Vlaamse heffing. Als ik me niet vergis, is het geen Vlaams afval meer als je het uitvoert en sorteert in dat andere gewest. Dan wordt het Waals afval en vermijdt men wel die Vlaamse heffing.

Ik denk dat er dus nog achterdeurtjes zijn die we in de gaten moeten houden, als we dat gelijke speelveld willen behouden en als we het nodeloos creëren van afvaltoerisme naar andere gewesten willen vermijden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Volgens mijn informatie zijn er geen achterpoortjes, maar uiteraard zullen we dat goed in de gaten houden. Als dat toch zou gebeuren, moeten we ervoor zorgen dat het wordt verhinderd. Die bezorgdheid kan ik alleen maar delen. Dit moeten we voorkomen. Anders zal het effect dat we willen bereiken, verloren zijn, en dat is zeker niet de bedoeling.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het bestrijden van geluidsoverlast – 2604 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, momenteel loopt er een openbaar onderzoek voor het geluidsactieplan voor Antwerpen, Gent en Brugge. Die

actieplannen zijn verplicht volgens de Europese Geluidsrichtlijn, en moeten de belangrijkste knelpunten in kaart brengen. Volgens de Europese richtlijn moesten die actieplannen al in januari 2014 klaar zijn. Daarnaast moesten er ook geluidsactieplannen worden opgemaakt voor autowegen, spoorwegen en luchthavens. Die plannen worden echter pas in het najaar verwacht, bijna twee jaar dus na de Europese deadline. We lopen dus achter op Europese deadlines.

Autoverkeer blijkt de belangrijkste bron van geluidsoverlast te zijn in Vlaanderen. Vooral snelwegen door woonbuurten zijn problematisch, net als grote invalswegen. Alleen al in Gent en Antwerpen worden meer dan 100.000 mensen dagelijks ernstig gehinderd door verkeerslawaai. Maar ook vele scholen worden blootgesteld aan lawaai van 65 decibel of meer. In Antwerpen zijn er zelfs 8 scholen die in een zone liggen met dagelijks verkeerslawaai van meer dan 75 decibel.

Volgens het rapport van de ombudsman kan op basis van de geluidsbelastingkaarten in uitvoering van de richtlijn Omgevingslawaai, worden geschat dat 880.000 burgers, of 366.000 woningen een jaarlijks geluidsniveau van meer dan 55 decibel ondergaan. Voor 35.000 burgers of 15.400 woningen was het geluidsniveau boven de 75 decibel. Dat staat in het jaarrapport van de ombudsman.

Uit een Europese studie van 2014 blijkt bovendien dat België, na Luxemburg, het slechtst scoort van alle Europese landen op het vlak van verkeerslawaai. De Vlaamse ombudsman vroeg meer aandacht voor de aanpak van verkeerslawaai, die hij zelf aanduidt als de belangrijkste bron van geluidshinder in Vlaanderen. Het verbaast hem dat er geluidsnormen bestaan voor allerlei activiteiten, maar niet voor luidruchtige wegen. De Vlaamse overheid heeft nog nooit gebruikgemaakt van de mogelijkheid die al tien jaar geleden werd bepaald, om milieukwaliteitsnormen vast te stellen voor omgevingslawaai. Hij zegt dat Vlaanderen ook achteroploopt in de uitvoering van de richtlijn Omgevingslawaai. Zo moest onder andere het actieplan Wegverkeerslawaai van de tweede fase al anderhalf jaar geleden al zijn opgesteld. Burgers klagen daarover bij de Vlaamse Ombudsdienst.

Minister, hoewel het al tien jaar mogelijk is om milieukwaliteitsnormen vast te stellen en de Europese richtlijn vraagt dat er grenswaarden voor lawaai worden vastgelegd, is dit nog steeds niet gebeurd. Waarom duurt het zo lang om deze normen vast te leggen? Wanneer zal de Vlaamse Regering deze normen vastleggen? Wat zijn de budgetten die beschikbaar zijn om geluidsoverlast te bestrijden, zoals investeringen in geluidsschermen, fluisterasfalt of overkappingen?

De Vlaamse overheid lanceerde de campagne '30 dagen stilte zoeken'. Deze campagne speelt in op de hinder en de hoge blootstelling van omgevingslawaai en wil de burger een duwtje in de rug geven om vaker bewust de stilte op te zoeken.

De Vlaamse Regering erkent het probleem van de overlast van verkeerslawaai dus in feite. Welke engagementen neemt de Vlaamse Regering op zich om de blootstelling aan omgevingslawaai te reduceren? Zoals ik echter al zei, komt dit eigenlijk neer op de eerste vraag die ik daaromtrent stelde.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Pira, wat wij in Vlaanderen doen, is volledig conform de Europese regelgeving. De Europese richtlijn Omgevingslawaai geeft een referentiekader op basis waarvan de lidstaten strategische geluidsbelastingkaarten goedkeuren, waarin ook prioritaire zones zijn opgenomen, waar er knelpunten zijn en maatregelen moeten worden genomen. Die worden dan vertaald in actieplannen. Die moeten erop gericht zijn de zones aan te pakken waar de normen worden overschreden. De milieukwaliteitsnormen

waarin de richtlijn voorziet, zijn drempelwaarden voor geluidsblootstelling waarboven lidstaten acties in overweging moeten nemen.

In de praktijk wordt dit toetsingskader gebruikt voor de beoordeling van nieuwe MER-plichtige projecten. Het gaat om gedifferentieerde referentiewaarden die zijn opgenomen in het MER-richtlijnenboek in de discipline geluid en trillingen. Dat kader is van toepassing bij bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe weginfrastructuur, maar ook bij nieuwe woonontwikkelingen nabij infrastructuur. Op grond van de toepassing daarvan wordt vandaag al beslist tot het opleggen van milderende maatregelen. Het MER-richtlijnenboek kan een krachtig instrument zijn bij het aanpakken van bijvoorbeeld verkeerslawaaï. Het MER-richtlijnenboek wordt op dit moment ook geactualiseerd. Dit is dan ook een aanzet voor een later te ontwikkelen kader voor nieuwe ontwikkelingen, ook niet MER-plichtige.

Het ontwikkelen van een geïntegreerd wettelijk kader voor verkeerslawaaï is een uitdaging en heeft ook wel vergaande gevolgen voor de beheerders van de weginfrastructuur, zeker als het gaat over infrastructuur die dichtbij woonzones wordt gerealiseerd.

Het zal dus niet eenzijdig de infrastructuurbeheerder zijn die moet instaan voor het saneren. Het kan evengoed gaan over investeringen die in woongebieden zelf moeten gebeuren. Het kan gaan over ruimtelijke planners, vergunningsverleners voor gebouwen en dergelijke meer. Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), dat onder de bevoegdheid van collega Weyts valt, heeft in het investeringsprogramma in budgetten voorzien voor projecten die het aanpakken van geluidshinder tot doel hebben, zoals het plaatsen van schermen en het aanleggen van stille infrastructuur. U vraagt naar de concrete budgetten. Ik heb dat niet bij me. Ik zou dat moeten opvragen bij minister Weyts.

De Vlaamse Regering neemt ook heel wat initiatieven om de blootstelling aan omgevingslawaaï te reduceren. Dat heeft ook wel een effect. U weet dat er regelmatig een leefomgevingsenquête plaatsheeft in Vlaanderen. Je ziet dat het aantal mensen die last hebben van geluidshinder, gelukkig daalt. In 2001 beweerde nog 31 procent last te hebben van geluidshinder. Dat is gedaald tot 24 procent in 2013. Dat is vooral ook, gelukkig maar, te danken aan gedane investeringen. De aanpak van de geluidsproblematiek rond de belangrijkste infrastructuur wordt ook uitgebreid omschreven in de actieplannen die dit jaar ook in openbaar onderzoek zullen gaan. Dat zijn dus heel concrete maatregelen waarin dat zal worden vertaald.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U verwijst naar het schriftelijke leefomgevingsrapport, zoals dat ook in het jaarverslag van de ombudsman staat. In 2014 werd een dalende tendens voor geluidshinder gerapporteerd, maar het blijft wel een feit dat het verkeer voor een kwart van de Vlamingen een bron van geluidshinder vormt, met vooral verstoring van de nachtrust als gevolg. Verkeerslawaaï blijft daarmee met ruime voorsprong de belangrijkste bron van geluidshinder in Vlaanderen.

U zegt dat de ontwikkeling van een wettelijk kader een uitdaging is. Ik veronderstel dat u daarmee bedoelt dat u die milieukwaliteitsnormen voor omgevingslawaaï gaat vaststellen. U zegt dat het geen sinecure is, maar ik begrijp uit uw antwoord toch duidelijk dat u het wel van plan bent.

Wat de budgetten voor fluisterasfalt, schermen enzovoort betreft, zal ik me wenden tot minister Weyts.

Minister, ik wou gewoon weten of ik het juist heb gehoord dat u een wettelijk kader met afdwingbare normen gaat ontwikkelen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Zoals ik al zei, er is een kader, binnen die MER-reglementering. Het lijkt me niet de bedoeling om ook nog eens specifiek aparte milieukwaliteitsnormen met geluidswaarden te gaan opnemen. Dat zou weinig meerwaarde hebben op dit moment. Het is eigenlijk bijna niet doenbaar om dat op die manier vast te stellen. Op heel wat vlakken zijn er al milieukwaliteitsnormen voor geluid, maar een algemene dwingende milieukwaliteitsnorm voor geluid in Vlaanderen lijkt me iets dat niet kan, en ook niet uitvoerbaar is.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, dan ben ik blij dat ik het nog eens heb gevraagd. Dat ontgoochelt me toch wel. Het is immers duidelijk dat de overheid wel degelijk de mogelijkheid heeft, al tien jaar lang, om milieukwaliteitsnormen vast te stellen voor omgevingslawaai. Ik wil dan toch nog eens herinneren aan wat ik aan het begin heb gezegd, namelijk dat uit een Europese studie blijkt dat België qua verkeerslawaai het slechtst van alle Europese landen scoort. Het lijkt me dus echt nodig om aparte normen daarvoor vast te leggen. Ik zal daar later op terugkomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over ruimte voor ondernemen – 2613 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, deze vraag bouwt eigenlijk enigszins voort op een actuele vraag die de heer Beenders in de vorige plenaire vergadering heeft gesteld over het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). Die vraag was ruimer.

Minister, ik heb daarop ingehaakt met een verwijzing naar een artikel in De Morgen van 16 juni, waarin u duidelijk de krachtlijnen voor het BRV naar voren brengt, namelijk open ruimte vrijwaren, voor verdichting gaan enzovoort. U stelde daarin ook dat bepaalde terreinen uit het reservefonds die als industriegebied bestemd zijn, maar moeilijk te ontsluiten zijn, zouden worden geschrapt. In de plenaire vergadering hebt u me gerustgesteld, in die zin dat u hebt aangegeven dat wat zou worden geschrapt, ook zal worden gecompenseerd. Deze commissievergadering, deze vraag om uitleg lijkt me de gelegenheid bij uitstek om daarover even grondiger van gedachten te wisselen.

Voor onze fractie liggen de bouwstenen en de ambitie bij een strategisch en dynamisch beleidskader, het BRV, dat voortbouwt op de krachtlijnen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Dat u als minister van Omgeving iets wilt doen aan de ruimtelijke wanorde in Vlaanderen, is zeer lovenswaardig. Dat daarbij taboes niet uit de weg worden gaan en er duidelijke keuzes worden gemaakt, kunnen we alleen maar ondersteunen. We kunnen daarbij ook verwijzen naar een aantal sleutelkwesties die minister Muyters in het groenboek heeft geopperd en die u nu goed meeneemt en uitwerkt, namelijk het inperken van de verharding van open ruimte door verdichting en hergebruik van verouderde gebouwen en terreinen, meer doen met minder ruimte, efficiënter omgaan met beschikbare ruimte en keuzes in suburbane gebieden door bijvoorbeeld woonreservegebieden of industriereservegebieden niet te ontwikkelen als die slecht bereikbaar zijn of niet kernversterkend werken.

Minister, we zullen u steunen bij dat verdere proces, en wij schuwen ook belangrijke keuzes niet. We vinden het goed dat het participatieve proces dat is gestart tijdens de vorige legislatuur, nu goed wordt voortgezet, dat u ook zeer dynamisch alle tien proefgebieden aan het bezoeken bent en dat daar ook concreet zaken uit voortkomen.

Minister, welke intenties hebt u om minder goed gelegen woon- of industriegebieden, die slecht ontsloten zijn of minder bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, al dan niet planologisch te compenseren op andere locaties? Welke instrumenten zullen daarvoor worden ingezet?

Op welke manier zullen de evenwichten tussen de diverse sectoren uit het RSV worden meegenomen en vertaald in dat nieuwe BRV? Ik denk immers dat we het er allemaal over eens zijn dat die evenwichten moeten worden gerespecteerd. Zult u ook verder actie nemen, nu bijvoorbeeld al, via ruimtelijke uitvoeringsplannen, om dit beslist beleid al op korte termijn uit te voeren? Of zet u liever alles on hold tot het BRV er finaal is?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, we hebben daarover inderdaad al kort van gedachten gewisseld in de plenaire vergadering. Ik heb vooral onthouden dat alle partijen achter een geïntegreerde benadering staan, een benadering van ruimtelijk beleid en mobiliteit. We willen inderdaad allemaal de schaarse open ruimte kunnen beschermen die er in Vlaanderen is. We zien nu nog altijd dat er gemiddeld 6 hectare open ruimte per dag verdwijnt in Vlaanderen. Dat is een trend die we de voorbije jaren niet hebben kunnen keren, en die we moeten keren, willen we verandering brengen in Vlaanderen.

We moeten dus ook keuzes durven te maken. Inderdaad, we zien dat in het verleden sommige gronden een bestemming hebben gekregen die misschien heel slecht zijn gelegen, die nu misschien minder relevant om te ontwikkelen zijn. Net zoals we dus de oefening hebben gemaakt voor de woonuitbreidingsgebieden, moeten we diezelfde oefening durven te maken voor industrieterreinen die nog niet ontwikkeld zijn. Natuurlijk moet de ruimtebalans in evenwicht blijven. Dat heb ik ook al gezegd. Dat houdt dus in dat, als we de keuze maken dat een aantal van die terreinen niet meer voor ontwikkeling in aanmerking zouden komen, we de moed moeten hebben om elders wel terreinen daarvoor in aanmerking te laten komen.

De engagementen en de ruimtebalans van het RSV blijven behouden in het nieuwe BRV. Die ruimtebegroting of -boekhouding wordt ook nauwgezet nagekeken door onze diensten. Die wordt ook goed bijgehouden. De jongste stand van de ruimtebegroting, op 1 januari 2015, leert ons dat we volgens het RSV de mogelijkheid hebben om nog 3300 hectare bedrijventerreinen bijkomend te bestemmen. Zoals iedereen zal beseffen, zal er ook bij een verminderde dagelijkse ruimte-inname nog steeds een bepaalde uitbreiding moeten zijn, op verantwoorde wijze. We moeten echter toch een aantal keuzes durven maken. Dat is ook wat we zullen doen.

Onze economie is ook heel dynamisch. Ik denk dat er ook vaak meer begeleiding, of meer vraaggestuurd aanbod zou moeten zijn, dat er ook moet worden ingespeeld op opportuniteiten. Je moet niet altijd nieuwe bedrijventerreinen aansnijden om in voldoende of goede ruimte te voorzien voor nieuwe bedrijven. Er zijn ook heel wat onbenutte of verlaten industrieterreinen die we nog veel meer naar waarde moeten schatten.

Het opnemen van de kwantitatieve engagementen uit het RSV in het BRV is bedoeld om bestaande evenwichten te bevestigen en niet in vraag te stellen. Dat is dus iets dat we zeker doortrekken.

Een ruimtelijk beleid dat de overstap maakt van uitbreiding naar transformatie van onze ruimte, heeft ook behoefte aan een soms andere monitoring. We zullen dus ook moeten bekijken of we niet soms creatiever met planologische bestemmingen kunnen omgaan. Ik denk maar aan kmo's die soms plannen hebben om zich ergens te vestigen waar dat nu niet kan, louter op basis van de voorschriften. We moeten dat met meer gezond verstand bekijken, en zien of dat op het terrein toch niet mogelijk is.

Het is niet de bedoeling om dat uit te stellen, om niets te doen, om dat volledig op te nemen in het BRV. Natuurlijk zullen de grote principes daarin zitten, maar ik heb ook gemerkt dat het bij de quick wins die worden voorgesteld naar aanleiding van de werkzaamheden in het kader van de BRV-proefprojecten, ook heel veel over industrieterreinen, bedrijventerreinen gaat. Er zijn een aantal suggesties ter zake. Ik denk dat we die al moeten aangrijpen om een aantal quick wins te doen op het terrein, om op die manier ook aan de slag te gaan.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Het antwoord is me voldoende duidelijk. We zullen daarop voortbouwen, en zodra het BRV verder wordt bekendgemaakt in deze commissie, zullen we daarover nog ten gronde van gedachten wisselen, denk ik.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.